

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA UOKiK W POZNANIU**

ul. Zielona 8, 61-851 Poznań
Tel. (0-61) 852-15-17, 852-77-50, Fax (0-61) 851-86-44
E-mail: poznan@uokik.gov.pl

RPZ- 61/5/08/AR

Poznań, dnia 1 lipca 2008 r.

DECYZJA Nr RPZ 20/2008

Na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. Nr 50, poz. 331 ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy i § 7 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz.U. Nr 134, poz. 939), po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów

- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

1. uznaje się, za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, określoną w art. 24 ust. 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, działanie Przedsiębiorstwa Produkcyjno – Usługowo – Handlowego „Perfexim Ltd” Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu, polegające na niezgodnym z rzeczywistością oznaczeniu miejsca produkcji baterii mieszakowych i syfonów z serii NEXE, co wyczerpuje znamiona praktyki rynkowej wprowadzającej w błąd określonej w art. 5 ust. 1, 2 pkt 1 i ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. Nr 171, poz. 1206) i nakazuje zaniechanie jej stosowania.

2. na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. Nr 50, poz. 331 ze zm.) w związku z naruszeniem art. 24 ust. 2 pkt 3 w/w ustawy, nakłada się na Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowo – Handlowe „Perfexim Ltd” Sp. z o.o. w Poznaniu karę pieniężną w wysokości 2000zł (słownie: dwa tysiące złotych), płatną do budżetu państwa.

Uzasadnienie

W dniu 10 grudnia 2007 r. Delegaturze Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Poznaniu przekazano materiały Urzędu Celnego w Poznaniu, z których wynika, iż firma Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowo – Handlowe „Perfexim Ltd” Sp. z o.o. w Poznaniu (dalej: firma „Perfexim Ltd” lub Przedsiębiorca) wprowadza do obrotu produkty o

nazwie „baterie z serii NEXE” i „syfony butelkowe”, na których to produktach umieszczona jest etykieta informująca, iż ich producentem jest w/w firma, a miejscem produkcji jest przedsiębiorstwo polskiej firmy „Starmex –Technika Grzewcza” Sp. z o.o. w Starogardzie Szczecińskim, podczas gdy faktycznie produkty te są produkowane w Chinach i stamtąd importowane.

Ponieważ dokumentacja uzasadniała podejrzenie, iż Firma „Perfexim Ltd” narusza interesy konsumentów, w dniu 17 grudnia 2007 r. Prezes Urzędu wszczął postępowanie wyjaśniające celem ustalenia, czy oznaczenie baterii mieszakowych i syfonów butelkowych wprowadza konsumentów w błąd co do pochodzenia w/w towarów. Pismem z dnia 07 marca 2008r. Prezes Urzędu wezwał Przedsiębiorcę do przedłożenia dziesięciu opakowań po bateriach mieszakowych i syfonach butelkowych wraz załączonymi do nich instrukcjami obsługi, wskazania, w którym miejscu na opakowaniu w/w produktów podany jest producent oraz miejsce produkcji towarów oraz wskazania, czy firma „Perfexim Ltd” posiada poza granicami RP oddziały, filie zagraniczne lub zakłady produkcyjne.

W odpowiedzi, pismem z dnia 17 marca 2008r., Przedsiębiorca przesłał żądane dokumenty oraz oświadczył, że baterie mieszakowe i syfony wyprodukowano w fabryce Kong Wa Bathroom Equipmenta w Chinach. Ponadto oświadczył, że posiada w Chinach biuro handlowe, które nie jest jednak tożsame z miejscem produkcji w/w towarów. Podkreślił również, że celem Przedsiębiorcy nie było wprowadzenie w błąd konsumentów, a sam błąd powstał w wyniku nieporozumienia z zakładem produkcyjnym wskutek trudności językowych. Na dowód powyższego „Perfexim Ltd” załączyła kopię pisma sporządzonego w języku angielskim wraz z jego tłumaczeniem na język polski dokonany przez pracownika Przedsiębiorcy. Zgodnie z treścią w/w oświadczenia, zakład produkcyjny w Chinach informował o błędnych etykietach. Pismo to nie było opatrzone żadną datą, a ponadto nie było opatrzone oryginalnym podpisem, a jedynie facsimile. Do pisma dołączono także nowy wzór naklejki na etykietę baterii mieszakowych i syfonów butelkowych, wskazujący rzeczywiste miejsce produkcji przedmiotowych produktów. Nadal jednak jako producent wskazywana była firma „Perfexim”, a informacja ta w stosunku do informacji o miejscu wytworzenia tych produktów była znacznie lepiej wyeksponowana.

W związku z powyższym postanowieniem z dnia 17 marca 2008r. Prezes Urzędu postanowił wszcząć postępowanie w sprawie naruszenia zbiorowych interesów konsumentów poprzez stosowanie nieuczciwej praktyki rynkowej polegającej na wprowadzeniu w błąd poprzez oznaczenie niezgodnego z rzeczywistością miejsca produkcji baterii mieszakowych i syfonów z serii NEXE, co narusza art. 5 ust. 1 i ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. Nr 171, poz. 1206).

Firma „Perfexim Ltd” została, pismem z dnia 17 marca 2008r., zawiadomiona o wszczęciu niniejszego postępowania oraz o zaliczeniu w poczet dowodów całości materiału postępowania wyjaśniającego o sygn. akt RPZ-403/12/07/AR. Ponadto Prezes Urzędu wezwał Przedsiębiorcę do ustosunkowania się do stawianych mu zarzutów, a jednocześnie do przesłania aktualnego odpisu z KRS, przedłożenia oryginału pisma z zakładu produkcyjnego w Chinach lub kopii poświadczonej zgodnie z art. 51 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów wraz z tłumaczeniem na język polski dokonany przez tłumacza przysięgłego, informacji o ilości sprowadzonych z Chin w latach 2006, 2007 i 2008 baterii mieszakowych i syfonów, dokumentu potwierdzającego wycofanie z obrotu handlowego etykiet w/w produktów z nieprawidłowym oznaczeniem miejsca produkcji, 5 nowych etykiet oraz daty ich wprowadzenia do obrotu handlowego, ewentualnej ewidencji wydrukowanych etykiet z

nieprawidłowym oznaczeniem miejsca produkcji oraz informacji potwierdzonej dokumentem o wysokości osiągniętego przez Przedsiębiorcę w 2007r. przychodu.

W odpowiedzi na zarzuty, pismem z dnia 02 kwietnia 2008r. firma „Perfexim Ltd” poinformowała, iż produkty z serii Nexe z nieprawidłowymi etykietami zawierającymi błędną informację o miejscu produkcji nie trafiły do obrotu z konsumentami. Wg oświadczenia Przedsiębiorcy w/w towary zostały zatrzymane w jego magazynach tuż po stwierdzeniu w trakcie kontroli celnej zaistniałych nieprawidłowości, a następnie dopuszczone do obrotu po usunięciu błędnych informacji poprzez doklejenie na istniejącej etykiecie informacji o rzeczywistym miejscu produkcji przedmiotowych towarów. Na dowód Firma „Perfexim” przedstawiła protokół badań nr 90/07 z dnia 11 grudnia 2007r., w którym kontroli poddano [...] szt. towarów z nieprawidłowymi oznaczeniami miejsca produkcji oraz informacją o konieczności zmiany etykiety przed dopuszczeniem towaru do sprzedaży. Jednocześnie Przedsiębiorca załączył wzory nowych etykiet baterii mieszakowych z serii NEXE, informując o końcowej dacie wprowadzenia nowych etykiet - 01 stycznia 2008r.

Pismem z dnia 27 maja 2008r. Prezes Urzędu wezwał Przedsiębiorcę do nadesłania informacji o ilości baterii mieszakowych i syfonów sprowadzonych przez „Perfexim Ltd” w 2008r. z Chińskiej Republiki Ludowej wraz ze wskazaniem udziału ilościowego w ogólnej sprzedaży oraz do przesłania po jednym opakowaniu w/w bateriach mieszakowych i syfonach butelkowych wraz z załączonymi do nich instrukcjami obsługi z każdej serii w/w produktów sprowadzanych z Chińskiej Republiki Ludowej w 2008r. Z przedstawionych dokumentów wynika, iż Przedsiębiorca sprowadził w 2008r. z Chin [...] szt. baterii mieszakowych i [...] szt. syfonów, zaś w okresie od 01 stycznia 2008r. do 29 maja 2008r. udział ilościowy sprzedanych w/w towarów sprowadzonych z Chin do ilości sprzedanych towarów ogółem wynosi [...]. Ponadto z załączonych przez Przedsiębiorcę pustych opakowań po przedmiotowych produktach wynika, iż tylko baterie mieszakowe i syfony butelkowe z serii Nexe opatrzone były etykietą wprowadzającą konsumentów w błąd w postaci niezgodnego z rzeczywistością oznaczenia miejsca produkcji w/w towarów. Pozostałe serie baterii mieszakowych i syfonów butelkowych sprowadzanych z Chin oznaczone są prawidłowo tj. wskazane jest prawidłowo miejsce produkcji, a sama informacja o miejscu wytworzenia umieszczona jest w widocznym miejscu opakowania, graficznie odpowiadająca informacji o producencie.

Prezes Urzędu ustalił co następuje:

Firma „Perfexim Ltd” Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu zajmuje się m.in.: produkcją wyrobów i świadczeniem usług w zakresie przemysłu metalowego i maszynowego, materiałów budowlanych, budownictwa, handlu detalicznego i hurtowego. Przedsiębiorca realizuje swoją działalność produkcyjną w fabryce „Starmex – Technika Grzewcza” Sp. z o.o. w Starogardzie Gdańskim, której to jest właścicielem oraz importuje baterie mieszakowe i syfony z Chin. Prowadzi działalność gospodarczą na podstawie wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego (*odpis aktualny z rejestru przedsiębiorców z 22.01.2008r. – k. 26-29 akt adm.*).

W dniu 04 grudnia 2007r. Urząd Celny w Poznaniu przeprowadził kontrolę zgłoszenia celnego SAD OGL 391010/036754 spółki „Perfexim Ltd” z siedzibą w Poznaniu, w wyniku której ujawniono, iż Przedsiębiorca sprowadził [...] sztuk baterii mieszakowych z Chin. Eksporterem i producentem przedmiotowych towarów była firma Wintime Import and Export Corporation Ltd of Zhonghan z Chin. Na etykietach naklejonych na opakowaniach

towaru, jak również na instrukcji obsługi, jako producent i miejsce produkcji widnieją polskie firmy (*kopia deklaracji celnej – k. 2 akt adm.*).

Opakowanie produktu jest następujące:

- biały karton opatrzony czerwoną folią samoprzylepną z oznaczeniem serii NEXE
- etykieta koloru czerwonego z danymi: nazwa produktu z krótką charakterystyką, ilość, zdjęcie towaru z nr art., data produkcji, deklaracja zgodności 127/07 z dnia 28.09.2007r., klasa przepływu: A, grupa akustyczna: II, PN-EN 817:2000, producent: P.P.U.H PERFEXIM LTD ul. Samotna 2, 61-441 Poznań, Polska, miejsce produkcji: ul. Lubichowska 176, 83-200 Starogard Gdański, kod kreskowy oraz znak budowlany.

Ponadto na załączonych do baterii mieszakowych z serii NEXE instrukcjach obsługi jako producent widnieje Firma „Perfexim Ltd” z siedzibą w Poznaniu.

Przedmiotowa etykieta i instrukcja obsługi, w opinii Urzędu Celnego w Poznaniu, służy celowemu wprowadzeniu w błąd klienta, co wyczerpuje znamiona art. 5 ust. 3 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, a tym samym stanowi praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 usta. 1 i 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Pismem z dnia 02 kwietnia 2008r. Przedsiębiorca przekazał nowe wzory etykiety umieszczanej na bateriach mieszakowych i syfonach butelkowych z serii Nexe.

Nowe opakowanie w/w produktów jest następujące:

- biały karton opatrzony czerwoną folią samoprzylepną z oznaczeniem serii NEXE
- etykieta koloru czerwonego z danymi: nazwa produktu z krótką charakterystyką, ilość, zdjęcie towaru z nr art., data produkcji, deklaracja zgodności 127/07 z dnia 28.09.2007r., klasa przepływu: A, grupa akustyczna: II, PN-EN 817:2000, producent: P.P.U.H PERFEXIM LTD ul. Samotna 2, 61-441 Poznań, Polska, kod kreskowy oraz znak budowlany. Między kodem kreskowym a znakiem budowlanym, czcionką około trzykrotnie mniejszą w porównaniu z resztą informacji na etykiecie, w lewym skrajnym rogu tej etykiety, zamieszczone są dane dotyczące miejsca produkcji: Zhongshan, Guangdong, China.

Podkreślić należy, że Przedsiębiorca nie przekazał Prezesowi Urzędu żadnych informacji dotyczących ewentualnej zmiany załączanych do baterii mieszakowych i syfonów butelkowych z serii Nexe instrukcji obsługi, stąd wniosek, że pozostały one bez jakiegokolwiek zmiany i w dalszym ciągu wskazują jedynie producenta towaru - firmę „Perfexim Ltd” z siedzibą w Poznaniu.

W roku 2007r. Przedsiębiorca osiągnął przychód w wysokości [...] zł.

Zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 10 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2000 Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), pismem z dnia 18 czerwca 2008r. Przedsiębiorca został poinformowany o możliwości zapoznania się z materiałem dowodowym zgromadzonym w aktach sprawy. W wyznaczonym terminie Przedsiębiorca nie skorzystał z tej możliwości.

Prezes Urzędu zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy.

Stwierdzenie istnienia przedmiotowej praktyki wymaga więc spełnienia dwóch przesłanek:

- bezprawności działania oraz
- naruszenia zbiorowego interesu konsumentów.

Bezprawność, do której odwołuje się ustawodawca, tradycyjnie ujmowana jest jako sprzeczność z prawem. Stanowisko takie znajduje też oparcie w uzasadnieniu rządowego projektu ustawy nowelizacyjnej z dnia 5 lipca 2002 r. (Dz. U. Nr 129, poz. 1102), która wprowadziła do ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów przepisy regulujące postępowanie w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, zgodnie z którym „same przepisy art. 23a – 23d ustawy nie regulują konstrukcji bezprawności działań przedsiębiorcy. Działania te mogą okazać się bezprawne w razie ustalenia, że doszło do naruszenia przepisów innych ustaw, także zasad współżycia społecznego i dobrych obyczajów.” Pogląd ten mimo, iż odnosi się do poprzednio obowiązujących przepisów ustawy, pozostaje nadal aktualny. Pojęcie „porządek prawny” obejmuje zatem nakazy i zakazy wynikające z normy prawnej, a także nakazy i zakazy wynikające z norm moralnych i obyczajowych określanych, jako zasady współżycia społecznego. Bezprawność jest kategorią obiektywną. Przy jej ocenie rozważyć należy każdorazowo kwestię, czy czyn sprawcy był zgodny, czy też niezgodny z obowiązującymi zasadami porządku prawnego. Źródłem tych zasad są normy prawa powszechnie obowiązującego - jako reguły postępowania wyznaczone przez nakazy i zakazy wynikające z norm prawa pozytywnego (w szczególności prawa cywilnego, karnego, administracyjnego, pracy, finansowego, ustaw i aktów prawnych regulujących poszczególne dziedziny gospodarki, itp.) oraz nakazy i zakazy wynikające z zasad współżycia społecznego, czyli tzw. dobre obyczaje (por.: G. Bieniek, Komentarz do Kodeksu cywilnego. Księga III. Zobowiązania. Tom I, Warszawa 2006, także Lex Polnica). O bezprawności działania decyduje całokształt okoliczności konkretnego stanu faktycznego (uzasadnienie do I PKN 267/2001 wyrok Sądu Najwyższego – Izba Administracyjna – Lex Polonica).

Sąd Najwyższy wskazał, że o bezprawności działania można mówić wówczas, gdy nie zachodzi żadna ze szczególnych okoliczności usprawiedliwiających określone działanie, tj. działanie dozwolone przez obowiązujące przepisy, wykonywanie prawa podmiotowego, zgoda pokrzywdzonego lub działanie w obronie uzasadnionego interesu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19.10.1989 r. II CR 419/89 OSP 1990/11-12 poz. 377).

W art. 24 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów zamieszczono przykładowe wyliczenia praktyk zakazanych przez ustawodawcę. Katalog ten wymienia między innymi naruszenie prawa konsumenta do uzyskania rzetelnej i wyczerpującej informacji oraz nieuczciwe praktyki rynkowe naruszające zbiorowe interesy konsumentów. Zachowanie należy ocenić jako bezprawne, gdy przedsiębiorcy podejmują działania sprzeczne z ustawą lub nie wykonują obowiązków, które na nich ciążyą. Przykład takiego zachowania może stanowić niedopełnianie obowiązków informacyjnych spoczywających na przedsiębiorcach z mocy ustaw szczególnych.

W odniesieniu do działań Firmy „Perfexim Ltd”, polegających na wprowadzającym w błąd oznaczeniu produktu, ich bezprawność można wywieść z przepisów ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym.

Zgodnie z art. 3 tej ustawy, stosowanie nieuczciwych praktyk rynkowych jest zakazane. Ustawodawca w art. 4 ust. 1 w/w ustawy określił dwie przesłanki, których łączne spełnienie pozwala na zakwalifikowanie praktyki przedsiębiorcy jako nieuczciwej, a mianowicie: sprzeczność z dobrymi obyczajami oraz rzeczywiste lub potencjalne zniekształcenie, w istotny sposób, zachowań rynkowych przeciętnego konsumenta.

Pod pojęciem „sprzeczności z dobrymi obyczajami” na gruncie przedmiotowej ustawy należy rozumieć swego rodzaju klauzulę rzetelności, oznaczającą zakaz takiego zachowania przedsiębiorcy, które mogłoby prowadzić do zakłócenia zachowania konsumenta na rynku poprzez brak rzetelnego informowania go o istotnych cechach produktu. Chodzi tu przede wszystkim o staranność i uczciwość zawodową oraz dobrą wiarę. W wyroku z dnia 23 lutego 2006r., sygn. akt XVII Ama 118/04 Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów stwierdził, iż w stosunkach z konsumentami istota dobrego obyczaju sprowadza się do właściwego informowania o przysługujących uprawnieniach, niewykorzystywaniu uprzywilejowanej pozycji profesjonalisty i rzetelnego traktowania partnerów umowy. Za sprzeczne z dobrymi obyczajami Sąd uznał działania zmierzające do niedoinformowania, dezorientacji, wywołania błędnego przekonania u konsumenta, także wykorzystania jego niewiedzy lub naiwności.

W art. 4 ust. 2 cytowanej ustawy zawarto otwarty katalog nieuczciwych praktyk rynkowych, wśród których wymienia się praktyki rynkowe wprowadzające w błąd. Z kolei w myśl art. 5 ust. 3 pkt 2 w związku z art. 4 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, nieuczciwą praktyką rynkową jest praktyka rynkowa wprowadzająca błąd, w szczególności jeśli dotyczy ona cech produktu, w tym m.in. pochodzenia geograficznego lub handlowego produktu. Generalnie ujmując, w/w przepis zakazuje działania mogącego wprowadzić w błąd poprzez nieprawdziwe oznaczenie towarów lub usług.

Rozpatrując możliwość wprowadzenia konsumenta w błąd co do pochodzenia towaru rozważyć należy również kwestię pojęcia „przeciętnego konsumenta”. Ustawa o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym w art. 2 pkt 8 wprowadza definicję przeciętnego konsumenta, zgodnie z którą jest to konsument dostatecznie poinformowany, uważny i ostrożny. Podkreślić należy, że niniejszy test przeciętnego konsumenta jest testem dynamicznym, tzn. nakazuje on dokonywać oceny „przeciętnego konsumenta” z uwzględnieniem czynników społecznych, kulturowych, językowych i przynależności danego konsumenta do szczególnej grupy konsumentów, gdy praktyki rynkowe kierowane są tylko do określonej grupy społecznej (tzw. segmentacja konsumentów np. dzieci, osoby starsze czy osoby niepełnosprawne).

Warto ponadto podkreślić, iż zgodnie z art. 13 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, ciężar dowodu, że określona praktyka rynkowa nie stanowi nieuczciwej praktyki wprowadzającej w błąd spoczywa na przedsiębiorcy, któremu zarzuca się stosowanie nieuczciwej praktyki rynkowej.

W ocenie Prezesa Urzędu, analizując treść pierwotnej etykiety, zawierającej błędną informację o miejscu produkcji, nawet dobrze poinformowany, racjonalnie spostrzegawczy i ostrożny konsument, nie byłby w stanie dowiedzieć się, że baterie mieszakowe z serii Nexe czy syfony butelkowe zostały wyprodukowane w Chinach. Na w/w etykietach nie ma żadnej informacji o tym, że firma „Perfexim Ltd” jest jedynie importerem i dystrybutorem tych produktów. Takiej informacji nie zawiera również załączona do przedmiotowych produktów instrukcja obsługi. Podkreślić należy, iż Przedsiębiorca, po wszczęciu postępowania

wyjaśniającego w niniejszej sprawie, zmienił wzór etykiety (pismo przedsiębiorcy z dnia 02 kwietnia 2008r. – k. ... akt adm.). Na nowej etykiecie, jako producenta wskazano firmę „Perfexim Ltd” z siedzibą w Poznaniu, natomiast jako miejsce produkcji wskazano zakład w Chinach. Zwrócić jednak należy uwagę na fakt, iż Przedsiębiorca, co prawda, umieścił na etykiecie właściwe miejsce produkcji, ale sposób graficznej prezentacji tej informacji, w dalszym ciągu, zdaniem Prezesa Urzędu, może wprowadzać konsumentów w błąd co do pochodzenia w/w produktów. Informację na temat miejsca produkcji firma „Perfexim Ltd” umieściła pomiędzy kodem kreskowym a znakiem budowlanym, czcionką typu: arial w rozmiarze około 2 w skali Microsoft Windows. Jednocześnie informacja o producencie jest zdecydowanie bardziej wyeksponowana, umieszczona tuż pod deklaracjami zgodności produktów z szczegółowymi normami, wreszcie sporządzona jest czcionką typu : arial w rozmiarze około 5 w skali Microsoft Windows. Taki nowy wzór etykiety, mimo umieszczenia wszystkich informacji zgodnych z prawdą, w dalszym ciągu sugeruje, zdaniem Prezesa Urzędu, że towar został wyprodukowany przez polskiego producenta na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Przeciętny konsument racjonalnie spostrzegawczy i ostrożny, z uwagi na bardzo drobną czcionkę i umieszczenie tej informacji na znacznie mniej wyeksponowanym miejscu, może nie zauważyć wskazanego miejsca produkcji i pokierować się przy podejmowaniu decyzji o nabyciu produktu jego producentem.

Zgodnie z dominującym w doktrynie poglądem, odnoszącym się co prawda do ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, ale adekwatnym również na gruncie ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, wystarczająca jest potencjalna możliwość wywołania błędu (E. Nowińska, M. du Val, Komentarz do ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, LexisNexis Warszawa 2001, s. 79). Dzieje się tak wtedy, gdy informacje zamieszczone na towarze mogą wpłynąć na decyzję konsumenta, co do nabycia towaru.

Przedsiębiorca, w odpowiedzi na zarzut dotyczący nieprawidłowego oznakowania miejsca produkcji baterii mieszakowych potwierdził, że baterie te są produkowane w fabryce Kong WA Bathroom Equipmenta Zhongshan, Guangdong w Chinach, a dopiero w późniejszym okresie, po rozpoznaniu zapotrzebowania na nie na polskim rynku, produkcja zostanie przeniesiona do zakładu stanowiącego własność Przedsiębiorcy, a umiejscowionego w Starogardzie Gdańskim. Oznaczenie produktu etykieta z błędną informacją o miejscu produkcji towaru, wynikało, zdaniem „Perfexim Ltd”, z komplikacji językowych na skutek porozumiewania się w trzech różnych językach w ramach współpracy z chińskim przedsiębiorcą. Na dowód powyższego Przedsiębiorca przedłożył kopię pisma z chińskiej firmy, w którym chiński przedsiębiorca oświadcza, iż popełnił błąd w naklejkach na baterie mieszakowe i zobowiązuje się poprawić je w zakresie dotyczącym miejsca produkcji. Pismo opatrzone było jedynie faksymile, pozbawione było daty, a ponadto przedsiębiorca nie przedstawił jego oryginału (nawet po wezwaniu do jego przedstawienia z dnia 17 marca 2008r.). W opinii Prezesa Urzędu, jeżeli przedsiębiorca sprowadza produkt z innego kraju, i oznacza ten produkt w sposób wywołujący wrażenie, że został on wyprodukowany przez polskiego producenta i w polskim zakładzie produkcyjnym, to jest to niewątpliwie wprowadzające w błąd, przez co nieuczciwe działanie rynkowe.

Zwrócić należy uwagę, że Firma „Perfexim” jako profesjonalny podmiot na rynku działający od ponad 14 lat na rynku instalacji sanitarnych, powinna dochować szczególnej staranności w oznakowaniu swoich produktów, tak aby uniknąć wszelkich wątpliwości i niejasności. Szczególnie ze względu na fakt, iż konsument jest słabszym uczestnikiem obrotu, a do obowiązków przedsiębiorcy należy udzielenie rzetelnej i pełnej informacji.

Zdaniem Prezesa Urzędu, konsument dokonując zakupu sprzętu sanitarnego w postaci baterii mieszakowych, bardzo często kieruje się marką i pochodzeniem towaru. W powszechnym odczuciu towary wyprodukowane, w ramach produkcji masowej, w Chinach charakteryzują się gorszą jakością i dużo niższą ceną w porównaniu z towarami pochodzącymi z Europy. Powyższe potwierdzają kontrole towarów importowanych z Chin – przeprowadzone przez podległą Prezesowi Urzędu Inspekcję Handlową kontroli towarów. Przykładowo w informacji, opublikowanej na stronie internetowej Urzędu pod adresem: http://www.uokik.gov.pl/pl/informacja_i_educacja/informacja/komunikaty_prasowe/art322.html, podano do publicznej wiadomości, iż: „(...) Inspekcja Handlowa w pierwszym kwartale 2007 skontrolowała 88 sklepów i hurtowni z zabawkami. Łącznie sprawdzono 750 różnego rodzaju zabawek. Zdecydowana większość z nich pochodziła z Chin. Nieprawidłowości stwierdzono w prawie 40 proc. przypadków”. Dokonując wyboru odpowiedniej marki, konsument kieruje się przede wszystkim gwarancją jakości, stosowanymi technologiami, doświadczeniem na rynku

Oceny, czy dane działanie Przedsiębiorcy wprowadza w błąd i tym samym powoduje lub potencjalnie może powodować podjęcie przez przeciętnego konsumenta decyzji dotyczącej umowy, której inaczej by nie podjął, należy dokonywać zawsze ad casum, biorąc pod uwagę wszystkie elementy praktyki rynkowej oraz okoliczności wprowadzenia produktu na rynek, w tym sposób jego prezentacji (z uzasadnienia rządowego projektu ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym). Nie ulega wątpliwości, iż oznakowanie przedmiotowego produktu może wywoływać pomyłki u konsumentów i zniekształcać zachowanie rynkowe przeciętnego konsumenta przed zawarciem umowy dotyczącej danego produktu. Tym samym działanie Spółki jako wypełniające przesłanki art. 5 ust. 3 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, należy uznać za bezprawne.

Jednocześnie spełniona jest przesłanka sprzeczności zachowania Przedsiębiorcy z dobrymi obyczajami określona w klauzuli generalnej zawartej w art. 4 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym. Zdaniem Prezesa Urzędu, „Perfexim Ltd”, poprzez umieszczanie na etykietach niezgodnej z prawdą informacji o miejscu wytwarzania baterii mieszakowych i syfonów z serii Nexe, narusza dobry obyczaj rzetelnego przedsiębiorcy, który powinien informować konsumentów o pochodzeniu towaru zgodnie z prawdą.

Przesłanka naruszenia zbiorowych interesów konsumentów jest spełniona, gdy działanie lub zaniechanie przedsiębiorcy godzi w interesy konsumentów jako zbiorowości, rozumianej jako nieokreślonej i nieograniczonej grupy podmiotów, których nie da się zidentyfikować.

Praktyką naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, którą zarzucono Przedsiębiorcy jest oznakowanie produktu o nazwie baterie mieszakowe i syfony butelkowe z serii Nexe w sposób wprowadzający w błąd. Podkreślić należy, iż w trakcie kontroli celnej rewizji poddano 1340 sztuk przedmiotowych baterii z serii Nexe. Baterie te, opatrzone błędną informacją co do producenta i miejsca ich produkcji, miały trafić do obrotu handlowego. Pismem z dnia 17 marca 2008r. Prezes Urzędu zobowiązał Stronę do podania ilości baterii mieszakowych i syfonów sprowadzonych przez Przedsiębiorcę z Chińskiej Republiki Ludowej w latach 2006, 2007 i 2008 oraz ewentualnej ewidencji wydrukowanych etykiet z nieprawidłowym oznaczeniem miejsca ich produkcji. Zgodnie z informacją udzieloną przez „Perfexim Ltd” Sp.

z o.o. zaledwie [...] sztuk w/w baterii z serii Nexe miało wadliwie wskazane miejsce produkcji (tak wynika z załączonego przez Przedsiębiorcę protokołu badań nr 90/07 z dnia 11 grudnia 2007r. – k. 39 akt adm.). Powyższa liczba w żaden sposób nie pokrywa się więc ze wskazaną przez Urząd Celný. Ponadto w związku z brakiem ewidencji nieprawidłowych etykiet z wprowadzającą w błąd informacją o tym, że baterie produkowane są na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, nie sposób, zdaniem Prezesa Urzędu, jednoznacznie wykluczyć możliwości przedostania się w/w baterii mieszakowych i syfonów z nieprawidłowymi etykietami do obrotu handlowego. Nie jest także możliwe zweryfikowanie, kiedy dokładnie wycofano z obrotu wszystkie towary opatrzone błędną etykietą. Oświadczenie Firmy „Perfexim Ltd.”, że nowe etykiety wprowadzono ostatecznie do dnia 01.01.2008r. nie zostało poparte żadnymi dowodami, ani też nie zostało w jakikolwiek sposób uprawdopodobnione.

Przed wszystkim jednak również nowy wzór etykiet umieszczanych na bateriach mieszakowych i syfonach z serii Nexe, w opinii Prezesa Urzędu jest wadliwy i może wprowadzać w błąd konsumentów co do pochodzenia w/w towarów. Co prawda Przedsiębiorca umieścił na etykiecie przedmiotowych produktów informację o rzeczywistym miejscu ich produkcji, jednak kontrowersyjna jest, zdaniem Prezesa Urzędu, forma graficzna tej informacji, bowiem Przedsiębiorca umieścił ją w niewidocznym miejscu etykiety, posługując się przy tym znacznie pomniejszoną czcionką w porównaniu z rozmiarem czcionki pozostałego tekstu na etykiecie. Czyni to informację o miejscu produkcji nieczytelną i niewidoczną nawet dla racjonalnie spostrzegawczego przeciętnego konsumenta. W takim przypadku przyjąć należy, iż oba wzory etykiet tzn. te stosowane przed 01.01.2008r. i nowe wprowadzone po wskazanej wyżej dacie wyczerpują znamiona czynu określonego w art. 5 ust. 3 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym.

Z informacji udzielonych przez Przedsiębiorcę wynika również, że w 2007r. firma „Perfexim” sprowadziła do Polski z Chin [...] szt. baterii mieszakowych z serii Nexe, a w 2008r. do dnia 31. marca 2008r [...] szt. W niniejszej sprawie bez wątpienia mamy więc do czynienia z naruszeniem praw bliżej nieokreślonej liczby konsumentów, zarówno tych, którzy już dokonali zakupu przedmiotowego produktu, jak i potencjalnych nabywców. Widoczne jest więc, że bezprawne zachowanie Przedsiębiorcy nie dotyczy interesów poszczególnych osób, lecz mamy do czynienia z naruszonymi uprawnieniami kręgu klientów zarówno obecnych, jak i przyszłych.

Jednym z podstawowych praw konsumentów jest prawo do bezpieczeństwa ekonomicznego, którego składową jest możliwość świadomego podejmowania decyzji w zakresie dokonywania wyboru dóbr i usług. Nie ulega wątpliwości, iż wprowadzające w błąd oznaczenie towaru uniemożliwia konsumentowi podjęcie racjonalnej, wolnej od manipulacji decyzji opartej na rzeczywistym stanie faktycznym. Z uwagi na to, iż nieprawidłowe oznakowanie towaru ogranicza bezpieczeństwo ekonomiczne konsumentów, w przedmiotowym przypadku uznano, iż sprzeczne z prawem działania firmy „Perfexim Ltd” godzą w interesy konsumentów.

Reasumując, w ocenie Prezesa Urzędu, powyższe działanie należy kwalifikować jako praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów polegającą zastosowaniu nieuczciwej praktyki rynkowej, tj. oznaczenia produktu wprowadzającego w błąd co do istotnych cech tego produktu, a mianowicie jego pochodzenia geograficznego.

W związku ze spełnieniem obu przesłanek, należy zachowanie Przedsiębiorcy uznać za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, wskazaną w art. 24 ust. 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Przedsiębiorca już w toku postępowania wyjaśniającego oświadczył, iż jego celem nie było umieszczanie na etykietach błędnej informacji na temat miejsca produkcji zakwestionowanych baterii, a tym samym wprowadzanie konsumentów w błąd (*pisma Przedsiębiorcy z dnia 17 marca 2008r. , k. 14 akt adm., pismo Przedsiębiorca z dnia 02 kwietnia 2008r. – 43 akt adm.*). W ocenie Prezesa Urzędu, dla bytu tej nieuczciwej praktyki nie jest konieczne umyślne wprowadzanie przez Przedsiębiorcę do obrotu błędnych etykiet, a w konsekwencji osiąganie nieuzasadnionej korzyści majątkowej. W przedmiotowej sprawie wystarczy potencjalna możliwość wprowadzenia konsumenta w błąd co do pochodzenia towaru, chociażby nie była ona zamierzona przez Przedsiębiorcę. Stanowisko firmy „Perfexim Ltd” o braku umyślnego wprowadzania swoich klientów w błąd, w opinii Prezesa Urzędu, uznać jednak należy za całkowicie bezzasadne i nietrafne. Wynika to przede wszystkim z działań podjętych przez firmę „Perfexim Ltd” po dokonanej przez Urząd Celny w Poznaniu rewizji celnej sprowadzanych z Chin towarów oraz po wszczęciu przez Prezesa Urzędu postępowania w sprawie naruszenia zbiorowych interesów konsumentów przez Przedsiębiorcę. Przedsiębiorca dwukrotnie, ze strony Urzędu Celnego w Poznaniu oraz ze strony Prezesa Urzędu, był informowany o nieprawidłowościach dotyczących oznaczenia miejsca produkcji na etykietach przedmiotowych produktów. Wprowadził do obrotu, z dniem 01.01.2008r., nowe wzory etykiet, na których zamieścił informację o faktycznym miejscu produkcji jednak w innym miejscu etykiety aniżeli na poprzednim wzorze etykiety. Informacja o miejscu produkcji została umieszczona na mniej wyeksponowanym miejscu, między kodem kreskowym a znakiem budowlanym, poprzecznie do pozostałego tekstu na etykiecie oraz bardzo drobną czcionką, a nie jak poprzednio tuż pod informacją dotyczącą producenta i czcionką o takim samym rozmiarze co oznaczenie producenta. Pozwala to, zdaniem Prezesa Urzędu, domniemywać, że Przedsiębiorca celowo zamieścił informację o miejscu produkcji w w/w sposób, by wywołać przekonanie u konsumenta, że kupuje towar wyprodukowany w Polsce.

Zgodnie z art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Prezes Urzędu ma kompetencje do ukarania Przedsiębiorcy poprzez nałożenie na niego kary pieniężnej w wysokości 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeśli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie dopuścił się stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów.

Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów nie zawiera zamkniętego katalogu przesłanek, od których uzależniona jest wysokość kar nakładanych na przedsiębiorców. W art. 111 przykładowo jedynie wskazano, iż Prezes Urzędu winien wziąć pod uwagę okres, stopień, okoliczności naruszenia przepisów ustawy oraz uprzednie naruszenia przepisów ustawy. Jest jednak oczywiste, iż na wysokość kary musi mieć również wpływ stopień zagrożenia lub naruszenia interesu publicznoprawnego stosowanymi praktykami ograniczającymi konkurencję. Ponadto orzecznictwo wskazuje, że w przypadku kar przesłankami, które należy brać pod uwagę, są m.in.: potencjał ekonomiczny przedsiębiorcy, dopuszczalny poziom kary wynikający z przepisów ustawy oraz cele, jakie kara ma osiągnąć (por.: wyrok Sądu Najwyższego z 27.06.2000 r., sygn.akt I CKN 793/98).

W roku podatkowym 2007 Firma „Perfexim Ltd” osiągnęła przychód w wysokości [...] zł. Maksymalna kara mogła zatem wynieść [...] zł.

Nakładana przez Prezesa Urzędu kara finansowa pełni trojakią funkcję: represyjną, prewencyjną i edukacyjną. Prezes Urzędu doszedł do wniosku, iż w niniejszym przypadku nie zachodzi konieczność represyjnego, a jedynie prewencyjnego i edukacyjnego oddziaływania na Przedsiębiorcę.

Zwrócić jednak należy uwagę, na fakt, iż Przedsiębiorca w trojaki sposób próbował ekskułpować się z zarzucanego mu czynu. W pierwszej kolejności próbował przenieść odpowiedzialność za wadliwe oznaczenie baterii i syfonów na zakład w Chinach, w którym produkowane są w/w towary. Przedstawił pismo z Kong Wa Bathroom Equipementa w Chinach, pozbawione podpisu i daty jego sporządzenia, w którym firma ta oświadcza, że to ona ponosi odpowiedzialność za nieprawidłowe oznaczenie przedmiotowych produktów. Firma „Perfexim Ltd” złożyła ponadto oświadczenie, że docelowo planowane jest przeniesienie produkcji do zakładu w Starogardzie Gdańskim. Poinformował także, że w zakład produkcyjny w Chinach, który wytwarza baterie i syfony z serii Nexe, nie jest oddziałem, filią zagraniczną czy zakładem należącym do „Perfexim Ltd”. Załączył również dziesięć opakowań po w/w produktach z etykietami, na których w miejscu produkcji docelowo miała być przyklejana nalepka z adresem chińskiego zakładu produkcyjnego. W dalszym ciągu jednak, mimo, że był tylko importerem, Przedsiębiorca wskazywał na etykietach siebie jako producenta w/w towarów.

Następnie, po wszczęciu przez Prezesa Urzędu postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, Przedsiębiorca przedstawił nowy wzór etykiety, w której co prawda umieścił informację o faktycznym miejscu produkcji, ale wątpliwości Prezesa Urzędu wzbudził sposób jej graficznego przedstawienia. Niniejsza informacja, w opinii Prezesa Urzędu, została umieszczona w taki sposób, by nawet racjonalnie spostrzegawczy konsument jej nie zauważył. W efekcie konsument w dalszym ciągu przekonany jest, że kupuje towar, który został wyprodukowany przez polskiego producenta i na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Gdyby Przedsiębiorca wykazał dobrą wolę i chciałby uniknąć kolejnego zarzutu wprowadzania konsumentów w błąd, umieściłby w/w informację w widocznym miejscu, przy wykorzystaniu rozmiaru czcionki lub przynajmniej zbliżonego do tego, w jakim sporządzony został pozostały tekst na etykiecie.

Nadto, w ocenie Prezesa Urzędu, Przedsiębiorca próbował wprowadzić Prezesa Urzędu w błąd, co do zakazu wprowadzenia do obrotu wadliwie oznaczonych towarów. Podkreślić należy, że zgodnie z oświadczeniem Przedsiębiorcy żadna bateria z błędnie oznaczonym miejscem produkcji na etykiecie nie pojawiła się na rynku. Tymczasem z przedstawionego przez „Perfexim Ltd” protokołu badań nr 90/07 z dnia 11 grudnia 2007r. wynika, iż do sprzedaży nie trafiło zaledwie 25 sztuk kwestionowanych towarów spośród [...] sztuk wskazanych przez Urząd Celny w Poznaniu w toku rewizji celnej z dnia 04 grudnia 2007r. Tym samym nie ma możliwości technicznej ustalenia czy i w jakiej ilości towar oznaczony błędnymi etykietami trafił na rynek.

Pomimo istnienia w/w okoliczności przemawiających za nałożeniem kary o charakterze represyjnym, Prezes Urzędu stwierdził jednak, że stosowana przez Przedsiębiorcę nieuczciwa praktyka rynkowa ma charakter incydentalny i jako taka nie stanowi podstawy do nałożenia kary finansowej o znacznej wysokości. Z informacji przedstawionej przez Firmę „Perfexim Ltd” wynika, że Przedsiębiorca sprowadził z Chin w latach 2006, 2007 i 2008 odpowiednio [...],[...] i [...] sztuk baterii i syfonów różnych serii. W toku postępowania w niniejszej sprawie przeprowadzono częściową kontrolę oznaczenia produktów z innych serii, a sprowadzanych z Chin. Wszystkie inne serie, za wyjątkiem serii Nexe, były prawidłowo oznakowane - na etykietach umieszczonych na opakowaniach baterii mieszakowych i syfonów butelkowych wskazano rzeczywiste miejsce ich produkcji, a informację tą

umieszczono w identyczny graficznie sposób jak informację o producencie. Nadto na w/w opakowaniach innych produktów aniżeli seria Nexe umieszczono napis drukowanymi literami i pogrubioną czcionką: „Made in China”. Z nadesłanej przez Przedsiębiorcy informacji wynika również, iż baterie i syfony z serii Nexe wyprodukowane w Chinach i sprowadzone przez firmę „Perfexim Ltd” Sp. z o.o. w Poznaniu do Polski stanowią zaledwie [...] w 2007r. i [...] udziału w sprzedaży wszystkich towarów oferowanych przez Przedsiębiorcę, co stanowi odpowiednio [...] szt. w 2007r. i [...] szt. w 2008r. Warto podkreślić, że w 2007r. Przedsiębiorca sprowadził z Chin zaledwie [...] szt. w 2007r., a [...] szt. w 2008r. baterii mieszakowych i syfonów butelkowych z Chin

Ustalając wymiar kary należy także wziąć pod uwagę funkcję prewencyjną kar, w tym prewencję ogólną. Kara bowiem winna być ustalona tak, aby powstrzymać przedsiębiorcę stosującego praktykę oraz innych przedsiębiorców przed stosowaniem w przyszłości tego typu praktyk w obrocie z konsumentami.

Wydając decyzję w niniejszej sprawie Prezes Urzędu wziął również pod uwagę, iż Przedsiębiorca po raz pierwszy naruszył przepisy ustawy w części dotyczącej stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Okoliczność ta przemawia za wymierzeniem kary o charakterze swoistego mandatu karnego za stwierdzone uchybienia tak, aby spełniła swą funkcję powstrzymującą przed stosowaniem podobnych praktyk w przyszłości. W ocenie Prezesa Urzędu funkcję taką spełni należycie kara w wysokości 2000 zł.

Zgodnie z art. 112 ust. 3 ustawy karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie: NBP O/O Warszawa 51101010100078782231000000.

Wobec powyższego orzeczono, jak w sentencji.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwóch tygodni od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Poznaniu.

Otrzymują:

1/Przedsiębiorstwo Produkcyjno- Usługowo-Handlowe „Perfexim Ltd.” sp. z o.o.
ul. Samotna 2
61-441 Poznań
2/ a/a